

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 256
Ημερομ. Κατάθεσης: 11/10/2022

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ

10 Οκτωβρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Υγείας, κ. Αθανάσιο Πλεύρη.

Θέμα: «Αδήριτη η ανάγκη κατάρτισης Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Πρόληψη της Αυτοκτονίας.»

Κύριε Υπουργέ,

Η αυτοκτονία είναι πράξη με την οποία ένα άτομο προκαλεί σκόπιμα το θάνατό του και αποτελεί συνήθως συνέπεια ψυχολογικής ταλαιπωρίας και απελπισίας που προέρχεται ή αποδίδεται σε κρίσιμες περιστάσεις όπως οικονομικές δυσκολίες, προβλήματα στις διαπροσωπικές σχέσεις, μοναξιά ή ψυχολογική παρενόχληση. Για την πρόληψη της αυτοκτονίας είναι απαραίτητο να αντιμετωπιστούν οι αιτίες και οι συνθήκες που την προκαλούν μέσω ψυχοθεραπείας, ενώ ορισμένα περιοριστικά μέτρα της άμεσης στιγμής και πριν από την αυτοκτονική πράξη είναι ο περιορισμός της πρόσβασης σε πυροβόλα όπλα, φάρμακα και δηλητήρια ή κατάχρηση ουσιών.

Προσφάτως έλαβα μία κατατοπιστική επιστολή από την «Κλίμακα» που αποτελεί Φορέα Ανάπτυξης Ανθρώπινου και Κοινωνικού Κεφαλαίου για την Αντιμετώπιση του Κοινωνικού Αποκλεισμού. Σε αυτήν την επιστολή αναφέρονται ορισμένα εξαιρετικά σημαντικά στοιχεία όπως είναι το γεγονός ότι περισσότεροι από 500 άνθρωποι αυτοκτονούν κάθε χρόνο τα τελευταία χρόνια στην χώρα σύμφωνα με τα επίσημα δεδομένα, αφήνοντας πίσω τουλάχιστον 5000 πενθούντες ετησίως, οι οποίοι/-ες χρήζουν υποστήριξης και παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Στην πραγματικότητα οι αυτοκτονίες είναι πολύ περισσότερες από όσες καταγράφονται ενώ δεν υπάρχουν στοιχεία για τις μη θανατηφόρες απόπειρες.

Παράλληλα, εκτός των σαφέστατων κοινωνικοοικονομικών συνεπειών της αυτοκτονίας στο σύνολο του πληθυσμού, το επιβαρυνόμενο κόστος της αυτοκτονικής συμπεριφοράς στο ήδη πολλαπλώς επιβαρυνόμενο δημόσιο σύστημα υγείας είναι ιδιαίτερα υψηλό. Ενδεικτικά και σύμφωνα με διεθνείς μελέτες εκτιμάται ότι σε κάθε αυτοκτονία αντιστοιχούν τουλάχιστον 22 εισαγωγές σε τμήματα επειγόντων και 5 νοσηλείες σε νοσοκομεία στο πλαίσιο των αυτοκαταστροφικών συμπεριφορών.

Εν τούτοις στην Ελλάδα απουσιάζει ένα ολοκληρωμένο σύστημα καταγραφής των αποπειρών αυτοκτονίας και των ασθενών με αυτοτραυματικές συμπεριφορές, το οποίο θα εξασφάλιζε την παροχή της απαιτούμενης εξειδικευμένης φροντίδας εν αντιθέσει με την ύπαρξη και εύρυθμη λειτουργία ανάλογων συστημάτων σε άλλα κράτη. Η Ελλάδα παραμένει μία από τις ελάχιστες χώρες σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο που δεν έχει λάβει καμία θεσμική πρωτοβουλία για την προστασία των ευάλωτων συνανθρώπων μας. Επιπλέον η χώρα μας έχει δεσμευτεί από το 2013 στο

πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης για την Ψυχική Υγεία της 66ης Γενικής Συνέλευσης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, του οποίου αναπόσπαστο τμήμα αποτελούσε η πρόληψη των αυτοκτονιών σε ποσοστό 10% έως το 2020.

Η απουσία ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Πρόληψη της Αυτοκτονίας και μίας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής όχι μόνο δεν επιτρέπει την ευθυγράμμιση των πολιτικών δημόσιας υγείας της χώρας μας με αυτές άλλων ευρωπαϊκών κρατών, αλλά κυρίως διαιωνίζει την παραγνώριση της αυτοκτονίας ως μείζονος ζητήματος της δημόσιας υγείας (όπως προβλέπεται στις σχετικές κατευθύνσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας ήδη από το 1990) και δυσχεραίνει την συνολική αναβάθμιση των εθνικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

Το επιστημονικό προσωπικό του Κέντρου για την Πρόληψη της Αυτοκτονίας & της 24ωρης Γραμμής Παρέμβασης για την Αυτοκτονία – 1018, δεδομένης και της θέσης εθνικού αντιπροσώπου της χώρας στη Διεθνή Ένωση για την Πρόληψη της Αυτοκτονίας, έχει αναπτύξει ένα διευρυμένο και δυναμικό πλαίσιο ανάπτυξης ενός εθνικού σχεδίου δράσης για την πρόληψη της αυτοκτονίας μέσω συντονισμένων, διεπιστημονικών παρεμβάσεων, χαμηλού κόστους, σε διάφορα επίπεδα της κοινωνικής σφαίρας καθώς και στους τομείς της υγείας και της εκπαίδευσης.

Περισσότεροι από 6000 άνθρωποι έχουν αυτοκτονήσει την τελευταία δεκαετία στην Ελλάδα. Η απουσία ουσιαστικών, θεσμικών πρωτοβουλιών για την αποτροπή αυτών των άδικων θανάτων, οι οποίοι θα μπορούσαν να έχουν προληφθεί καθιστά επιτακτική την ουσιαστική ενεργοποίηση των μελών του εθνικού Κοινοβουλίου σε αντιστοιχία με ανάλογες πρωτοβουλίες Κοινοβουλίων στην Ευρώπη και τον κόσμο εδώ και πολλά έτη.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- Προτίθεστε να συμβάλετε καθοριστικά στην αναγνώριση της αυτοκτονίας ως σοβαρό ζήτημα δημόσιας υγείας για το οποίο απαιτούνται πολιτικές πρωτοβουλίες σύμφωνα με τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα προωθώντας ένα Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση της Αυτοκτονίας;
- Προτίθεστε να δεσμευτείτε για την προώθηση -μέσω των αρμόδιων αρχών, φορέων και συλλογικοτήτων- της συνεργασίας για την κατάρτιση μίας εθνικής στρατηγικής για την πρόληψη της αυτοκτονίας όπως συμβαίνει σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο;
- Προτίθεστε να υποστηρίξετε εμπράκτως ως αρμόδια Αρχή την υλοποίηση στοχευμένων παρεμβάσεων και δράσεων πρόληψης της αυτοκτονίας και των αυτοκαταστροφικών συμπεριφορών;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου
Ανεξάρτητη Βουλευτής Α' Αθηνών